

LÖG

um breytingu á lögum um fjölmiðla, nr. 38/2011
(stuðningur við einkarekna fjölmiðla).

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

X. kafli B laganna, sem fær fyrirsögnina **Stuðningur við einkarekna fjölmiðla**, orðast svo:

a. (62. gr. d.)

Markmið stuðnings við einkarekna fjölmiðla.

Markmið stuðnings við einkarekna fjölmiðla er að efla ritstjórnir þeirra í því skyni að styðja við fréttapjónustu, lýðræðislega umræðu og treysta stöðu íslenskrar tungu. Veita skal fjölmiðlum árlegan fjárhagsstuðning vegna kostnaðar við að vinna fréttir og fréttatengt efni.

Almennur rekstrarstuðningur skal veittur einkareknum fjölmiðlum sem gegna lýðræðis-hlutverki og uppfylla skilyrði 62. gr. g. Viðbótarstuðningur skal veittur einkareknum fjölmiðlum sem sinna fréttapjónustu í almannabágu á landsvísu og uppfylla skilyrði 62. gr. h.

b. (62. gr. e.)

Úthlutunarnefnd.

Ráðherra skipar þriggja manna úthlutunarnefnd um stuðning við einkarekna fjölmiðla. Einn nefndarmaður skal skipaður samkvæmt tilnefningu Hæstaréttar Íslands, einn samkvæmt tilnefningu samstarfsnefndar háskólastigsins og einn samkvæmt tilnefningu Ríkisendurskoðunar og skal sá vera löggiltur endurskoðandi. Varamenn skulu skipaðir á sama hátt. Ráðherra skipar formann nefndarinnar úr hópi nefndarmanna og skal hann uppfylla starfsgengis-skilyrði héraðsdómara. Aðrir nefndarmenn og varamenn þeirra skulu hafa sérþekkingu á fjölmiðlamálum, reynslu og menntun sem nýtist á þessu sviði.

Skipunartímabil úthlutunarnefndar er til 31. desember 2030. Nefndin setur sér starfsreglur og gefur út skýrslu í lok skipunartímabilsins þar sem fram kemur mat á stuðningskerfinu á tímabilinu.

c. (62. gr. f.)

Umsókn.

Úthlutunarnefnd auglýsir eftir umsóknum um rekstrarstuðning. Umsókn um rekstrarstuðning, ásamt fylgigögnum, skal berast úthlutunarnefnd samkvæmt umsóknarfresti ákveðnum

í reglugerð, þó eigi síðar en 1. júní ár hvert. Ef fjölmiðlaveita starfrækir beint eða óbeint fleiri en einn fjölmiðil sem uppfyllir skilyrði fyrir rekstrarstuðningi skal umsókn vera sameiginleg vegna þeirra.

Í umsókn skulu koma fram gögn um stuðningshæfan rekstrarkostnað, sbr. 62. gr. i, og skal hann vera sundurliðaður. Skila ber upplýsingum um m.a. meðalfjölda stöðugilda, fjölda verk-taka og heildarfjárhæð greiðslna til þeirra vegna miðlunar á fréttum og fréttatengdu efni fyrir árið á undan. Upplýsingarnar skulu vera staðfestar af löggiltum endurskoðanda. Ef um er að ræða fjölmiðlaveitur með ársveltu undir 20 millj. kr. skulu upplýsingarnar vera staðfestar af löggiltum endurskoðanda eða viðurkenndum bókara.

Í því skyni að sannreyna stuðningshæfan rekstrarkostnað skv. 62. gr. i getur úthlutunar-nefnd óskað eftir viðeigandi upplýsingum frá umsækjanda, til að mynda virðisaukaskatts-skýrslum og bókhaldi. Séu gögn ófullnægjandi skal úthlutunarnefnd veita umsækjanda frest til að skila inn fullnægjandi gögnum.

Við mat á umsóknum getur úthlutunarnefnd aflað álits sérfróðra aðila um hvort skilyrði 62. gr. g og 62. gr. h séu uppfyllt.

Fjölmiðlanefnd sér um umsýslu umsókna og veitir úthlutunarnefnd sérfræðiaðstoð eftir nánara samkomulagi. Kostnaður við mat á umsóknum og aðra umsýslu skal greiddur úr ríkis-sjóði.

d. (62. gr. g.)

Skilyrði fyrir almennum rekstrarstuðningi.

Skilyrði fyrir almennum rekstrarstuðningi við einkarekinn fjölmiðil eru eftirfarandi:

1. Rekstrarkostnaður er stuðningshæfur, sbr. 62. gr. i.
2. Umsækjandi er sá einstaklingur eða lögaðili sem starfrækir fjölmiðil þegar umsókn berst úthlutunarnefnd. Fjölmiðill skal jafnframt hafa starfað með leyfi frá fjölmiðlanefnd skv. 17. gr. eða skráningu skv. 14. gr. óslitið í 12 mánuði eða lengur, fyrir þann tíma er um-sókn berst úthlutunarnefnd.
3. Á fjölmiðli skulu starfa a.m.k. þrír starfsmenn í fullu starfi við að afla og miðla efni, en einn starfsmaður hjá staðbundnum fjölmiðli.
4. Prentmiðlar skulu koma út að lágmarki 12 sinnum á ári. Netmiðlar, hljóð- og mynd-miðlar og aðrir sambærilegir miðlar skulu miðla nýju efni á virkum dögum í 20 vikur á ári.
5. Fjölmiðill miðlar fréttum og fréttatengdu efni úr íslensku samfélagi.
6. Fjölmiðlaveita hefur staðið skil á árlegri skýrslugjöf til fjölmiðlanefndar skv. 23. gr. vegna ársins á undan og veitt fjölmiðlanefnd fullnægjandi gögn og upplýsingar um eign-arhald fjölmiðlaveitunnar skv. 4. mgr. 17. gr., þ.m.t. gögn um raunverulegan eiganda.
7. Fjölmiðlaveita er ekki í vanskilum með opinber gjöld, skatta og skattasektir sem komnar voru á eindaga fyrir lok næsta árs á undan, og álagðir skattar og gjöld byggjast ekki á áætlunum vegna vanskila á skattframtölum og skýrslum, þ.m.t. staðgreiðsluskilagreinum og virðisaukaskattsskýrslum, til ríkisskattstjóra.
8. Laun og réttindi starfsmanna á fjölmiðli skulu vera í samræmi við lög og kjarasamninga.
9. Fjölmiðlaveita var ekki í fjárhagserfiðleikum í lok næsta árs á undan, í skilningi reglu-gerðar framkvæmdastjórnarinnar (ESB) nr. 651/2014 frá 17. júní 2014 þar sem til-greindir eru tilteknir flokkar aðstoðar sem samrýmast innri markaðnum til beitingar á 107. og 108. gr. sáttmálans, sbr. ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 152/2014 frá 27. júní 2014, sem innleidd var í íslenskan rétt með reglugerð um gildistöku reglu-gerða framkvæmdastjórnarinnar (ESB) um ríkisaðstoð, nr. 355/2025.

10. Styrkþegi skal skila greinargerð til úthlutunarnefndar um ráðstöfun styrkfjár eigi síðar en sex mánuðum eftir úthlutun styrks.

e. (62. gr. h.)

*Skilyrði fyrir viðbótarstuðningi við fréttapjónustu
í almannapágu á landsvísu.*

Skilyrði fyrir viðbótarstuðningi vegna fréttapjónustu í almannapágu á landsvísu eru eftirfarandi:

1. Rekstrarkostnaður er stuðningshæfur, sbr. 62. gr. i, og uppfyllt eru önnur skilyrði fyrir almennum rekstrarstuðningi, sbr. 62. gr. g.
2. Fjölmiðill sinnir daglegri fréttapjónustu í almannapágu á landsvísu.
3. Efnistöð fjölmiðils eru fjölbreytt og með víðtæka og almenna skírskotun en ekki bundin við afmörkuð svið samfélagsins.
4. Ritstjórnarefni prent- og vefmiðils skal vera að lágmarki 50% efnis á móti auglýsingum og a.m.k. 25% ritstjórnarefnis prent- og vefmiðils skal vera efni sem er frumunnið á ritstjórn.
5. Á ritstjórn fjölmiðils starfa að lágmarki 20 blaðamenn, blaðaljósmyndarar og myndatökumenn, í fullu starfi við að afla og miðla efni og ritstjórn hefur viðbragðsgetu allan sólarhringinn.
6. Fjölmiðill sinnir kosningaumfjöllun á landsvísu.

f. (62. gr. i.)

Stuðningshæfur rekstrarkostnaður.

Eftirfarandi kostnaðarliðir falla undir stuðningshæfan rekstrarkostnað samkvæmt lögum þessum, enda sé um að ræða frádráttarbæran rekstrarkostnað samkvæmt ákvæðum laga um tekjuskatt:

- a. Beinn launakostnaður starfsfólks á ritstjórnnum fjölmiðla sem fellur til við að afla og miðla fréttum og fréttatengdu efni, þ.e. starfa við blaða- og fréttamennsku, ritstjórn og aðstoðarritstjórn, myndatöku og ljósmyndun, myndstjórn, upptökustjórn, myndvinnslu, hljóðvinnslu, grafíska hönnun, umbrot, vefforritun og prófarkalestur.
- b. Beinar verktakagreiðslur til aðila skv. a-lið sem falla til við að afla og miðla fréttum og fréttatengdu efni.

g. (62. gr. j.)

Útreikningur og hámark rekstrarstuðnings.

Rekstrarstuðningur skal að hámarki vera 25% af stuðningshæfum rekstrarkostnaði umsækjanda, sbr. 62. gr. i. Stuðningur til hvers umsækjanda getur þó ekki orðið hærri en sem nemur 22% af fjárveitingu til verkefnisins.

Staðbundnir fjölmiðlar utan höfuðborgarsvæðisins, þar sem efnisskírskotun er staðbundin og efni höfðar aðallega til notenda sem tengsl hafa við útbreiðslusvæði miðils, hljóta 20% álag á fjárhæð styrks skv. 1. mgr.

Hafi umsækjandi hlotið styrk frá opinberum aðilum vegna efnis skv. 62. gr. d, sbr. 62. gr. g, dregst sá styrkur frá þeirri fjárhæð sem telst stuðningshæfur kostnaður skv. 62. gr. i. Þó skal ekki draga stuðning samkvæmt aðgerð í byggðaaáætlun stjórnvalda um eflingu fjölmiðlunar í héraði frá þeirri fjárhæð sem telst til endurgreiðsluhæfs kostnaðar.

Fari heildarfjárhæð samþykktra umsókna um stuðningshæfan rekstrarkostnað, að teknu tilliti til takmarkana skv. 1. mgr., umfram fjárveitingu til verkefnisins skerðist stuðningur til allra umsækjenda í jöfnum hlutföllum. Verði heildarfjárhæð samþykktra umsókna um stuðningshæfan rekstrarkostnað lægri en fjárveiting til verkefnisins skiptast afgangsfjármunir milli umsækjenda í réttum hlutföllum við kostnað þeirra. Þannig ræður umfang og fjöldi umsókna því hvernig stuðningur dreifist endanlega á milli fjölmiðla. Komi til þess að skipta beri afgangsfjármunum milli umsækjenda á grundvelli 62. gr. g eða 62. gr. h getur heildarfjárframlag til hvers umsækjanda ekki orðið hærra en 50% af stuðningshæfum rekstrarkostnaði umsækjanda.

Telji úthlutunarnefnd að fjölmiðill uppfylli skilyrði fyrir rekstrarstuðningi skal hún ákvarða fjárhæð stuðnings en ella skal umsókn hafnað. Reynist umsóknir innihalda kostnaðarliði sem nefndin fellst ekki á að séu stuðningshæfir skv. 62. gr. i er nefndinni heimilt að lækka umsóknarfjárhæð sem þeim kostnaðarliðum nemur.

Berist umsókn um rekstrarstuðning eftir að umsóknarfrestur rennur út skal vísa henni frá. Heimilt er þó að taka umsókn til meðferðar hafi hún borist að þessum fresti liðnum ef gildar ástæður eru fyrir töfinni. Úthlutunarnefnd metur í hverju tilviki fyrir sig hvað telja skuli gildar ástæður í þessu sambandi.

Fjárveiting til viðbótarstuðnings við fjölmiðla sem sinna fréttapjónustu á landsvísi í almannabágu skiptist í jöfnum hlutföllum á milli umsækjenda sem uppfylla skilyrði 62. gr. h.

Stjórn eða framkvæmdastjóri fjölmiðils skal staðfesta að upplýsingar og gögn vegna umsókna séu í samræmi við ákvæði laga þessara. Berist nefndinni ekki fullnægjandi gögn að loknum veittum fresti eða bendi gögn málsins til þess að kostnaðaruppgjör sé ekki í samræmi við ákvæði laga þessara skal hún hafna beiðni um rekstrarstuðning.

Ákvarðanir úthlutunarnefndar samkvæmt lögum þessum eru endanlegar á stjórnarsýslustigi.

h. (62. gr. k.)

Endurupptaka ákvörðunar.

Komi í ljós að rekstrarstuðningur við umsækjanda hafi verið of hár er úthlutunarnefnd heimilt að hlutast til um að fyrri ákvörðun verði tekin upp. Við meðferð slíkra mála skal úthlutunarnefnd afla nauðsynlegra gagna og gefa aðilum kost á andmælum áður en ákvörðun er tekin. Leiði endurákvörðun til breytinga á fjárhæð endurgreiðslu til lækkunar skal umsækjandi endurgreiða ríkissjóði mismuninn innan tíu daga frá því að tilkynnt er um ákvörðunina, með vöxtum í samræmi við ákvörðun Seðlabanka Íslands um almenna vexti af peningakröfum. Úthlutunarnefnd er heimilt að fresta afgreiðslu annarra umsókna sama umsækjanda þar til niðurstaða er fengin um hvort til endurákvörðunar kemur. Mál verður þó ekki tekið upp að nýju ef ár er liðið frá upphaflegri ákvörðun úthlutunarnefndar nema veigamiklar ástæður mæli með því.

2. gr.

Í stað dagsetningarinnar „1. janúar 2026“ í 2. mgr. 64. gr. laganna kemur: 1. janúar 2031.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Nr. 83

2. júlí 2026

Ákvæði til bráðabirgða.

Umsóknarfrestur fyrir árið 2026 verður skilgreindur í reglugerð sem ráðherra setur á grundvelli 62. gr. laganna.

Gjört á Bessastöðum, 2. júlí 2026.

Halla Tómasdóttir.

(L. S.)

Logi Einarsson.

A-deild – Útgáfudagur: 8. júlí 2026